

14.9.2009

B7-0039/2009

PREDLOG RESOLUCIJE

k izjavi Komisije

v skladu s členom 110(2) poslovnika

o gozdnih požarih poleti 2009

Marietta Giannakou, Theodoros Skylakakis, Ioannis Kasoulides, Michel Barnier, Mario Mauro, Andrey Kovatchev, Paulo Rangel, Theodor Dumitru Stolojan, Marian-Jean Marinescu, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Danuta Maria Hübner, Richard Seeber, Lambert van Nistelrooij, Jean-Pierre Audy, Elena Băsescu, Sophie Briard Auconie, Alain Cadec, David Casa, Michel Dantin, Rachida Dati, Anne Delvaux, Christine De Veyrac, Rosa Estarás Ferragut, José Manuel Fernandes, Santiago Fisas Ayxela, Gaston Franco, Marielle Gallo, Elisabetta Gardini, Jean-Paul Gauzès, Françoise Grossetête, Pascale Gruny, Philippe Juvin, Lena Barbara Kolarska-Bobińska, Georgios Koumoutsakos, Veronica Lope Fontagné, Petru Constantin Luhan, Véronique Mathieu, Gabriel Mato Adrover, Iosif Matula, Elisabeth Morin-Chartier, Radvilė Morkūnaitė, Jan Olbrycht, Georgios Papanikolaou, Georgios Papastamkos, Markus Pieper, Maurice Ponga, Konstantinos Poupakis, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marco Scurria, Csaba Sógor, Catherine Soullie,

László Surján, Nuno Teixeira, Róza Thun und Hohenstein, Ioannis Tsoukalas, Traian Ungureanu, Dominique Vlasto, Maria do Céu Patrão Neves
v imenu skupine PPE

Resolucija Evropskega parlamenta o gozdnih požarih poleti 2009

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2, 6 in 174 pogodbe ES,
- ob upoštevanju resolucij z dne 19. junija 2008 o krepitvi zmogljivosti odzivanja Unije na nesreče¹, z dne 4. septembra 2007 o naravnih katastrofah v Evropi², z dne 7. septembra 2006 o gozdnih požarih in poplavah³, z dne 5. septembra 2002 o poplavah v Evropi⁴, z dne 14. aprila 2005 o suši na Portugalskem⁵, z dne 12. maja 2005 o suši v Španiji⁶, z dne 8. septembra 2005 o naravnih nesrečah (požarih in poplavah) v Evropi⁷ in resolucij z dne 18. maja 2006 o naravnih nesrečah (gozdnih požarih, sušah in poplavah) – kmetijskih vidikih⁸, vidikih regionalnega razvoja⁹ in okoljskih vidikih¹⁰,
- ob upoštevanju prenovljene odločbe Sveta o vzpostavitvi mehanizma Skupnosti na področju civilne zaščite, sprejete 8. novembra 2007¹¹,
- ob upoštevanju predloga Komisije za uredbo o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije (KOM(2005)0108) in stališča Parlamenta z dne 18. maja 2006¹²,
- ob upoštevanju posebnega poročila Računskega sodišča št. 3/2008 „Kako hiter, učinkovit in fleksibilen je Solidarnostni sklad Evropske unije?“,
- ob upoštevanju letnega poročila Komisije za leto 2008 o solidarnostnem skladu Evropske unije ter poročila o izkušnjah, pridobljenih po šestih letih uporabe novega instrumenta,
- ob upoštevanju Direktive 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti, sprejete 23. oktober 2007¹³,
- ob upoštevanju Odločbe Sveta z dne 5. marca 2007 o vzpostavitvi finančnega instrumenta

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0304.

² UL C 187 E, 24. 7. 2008, str. 55.

³ UL C 272 E, 13. 11. 2003, str. 471.

⁴ UL C 305 E, 14. 12. 2006, str. 240.

⁵ UL C 33 E, 9. 2. 2006, str. 599.

⁶ UL C 92 E, 20. 4. 2006, str. 414.

⁷ UL C 193 E, 17. 8. 2006, str. 322.

⁸ UL C 297 E, 7. 12. 2006, str. 363.

⁹ UL C 297 E, 7.12.2006, str. 369.

¹⁰ UL C 297 E, 7.12.2006, str. 375.

¹¹ UL L 314, 1. 12. 2007, str. 9.

¹² UL C 297 E, 7.12.2006, str. 331.

¹³ UL L 288, 6.11.2007, str. 27.

za civilno zaščito (2007/162/ES, Euratom)¹ ,

- ob upoštevanju sklepov zasedanja Sveta za pravosodje in notranje zadeve dne 12. in 13. junija 2007 na temo spodbujanja usklajevalnih zmogljivosti centra za nadzor in informiranje v okviru mehanizma civilne zaščite Skupnosti,
 - ob upoštevanju poročila Michela Barniera z dne 9. maja 2006 z naslovom „Za evropsko enoto civilne zaščite: Europe Aid”,
 - ob upoštevanju 12. točke sklepov predsedstva Evropskega sveta v Bruslju 15. in 16. junija 2006 glede odzivnosti Unije na izredne razmere, krize in nesreče,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije „Skupnostni pristop k preprečevanju naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek“ (KOM(2009)0082 konč./2 z dne 4. marec 2009),
 - ob upoštevanju soglasno sprejete resolucije evro-sredozemske parlamentarne skupščine o civilni zaščiti in preprečevanju naravnih in ekoloških nesreč na evro-sredozemskem območju,
 - ob upoštevanju člena 110(2) svojega poslovnika,
- A. ker so poletje 2009 spet zaznamovali hudi požari v naravi po vsej južni Evropi, ki so povzročili človeško trpljenje – saj je izgubilo življenje vsaj enajst ljudi – ter ogromno materialno in okoljsko škodo,
- B. ker so dolgotrajne suše in visoke temperature v preteklih letih povzročale širjenje gozdnih požarov v Evropi, kar je še pospešilo dezertifikacijo v mnogih regijah ter vplivalo na kmetijstvo, živinorejo in gozdno dediščino,
- C. ker suša in pogosti požari pospešujejo proces dezertifikacije velikih področij južne Evrope in je v zadnjem desetletju izginilo že več kot 400.000 hektarjev evropskih gozdov na leto, zaradi česar se je resno poslabšala kakovost življenja prizadetega prebivalstva,
- D. ker je neizogibno, da se bodo temperature na svetu v naslednjih desetletjih ne glede na naša globalna prizadevanja za ublažitev posledic povečale, kar bo škodljivo vplivalo zlasti na južno Evropo, ki bo po napovedih z vidika spremembe podnebja izjemno izpostavljeno območje in ki je že v letu 2007 izkusila požare v naravi, kakršnih dotlej še ni bilo in ki so bili neposredna posledica ekstremnih vročinskih valov v tem letu;
- E. ker so naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek, ter njihove posledice postale v preteklih letih veliko bolj pogoste, resne in obsežne ter povzročile izgubo človeških življenj in lastnine ter katastrofalne kratkoročne in dolgoročne posledice za gospodarstvo prizadetih območij, vključno z izčrpanjem naravne in kulturne dediščine, uničenje gospodarske in socialne infrastrukture ter škodo za okolje (pri požarih v naravi izgubo naravnega življenjskega prostora in biotske raznovrstnosti, poslabšanje mikroklimne in povečanje izpustov toplogrednih plinov);

¹ UL L 71, 10.3.2007, str. 9.

- F. ob upoštevanju škodljivih gospodarskih in družbenih posledic naravnih nesreč za regionalna gospodarstva v panogah, kot sta turizem in proizvodne dejavnosti nasploh;
- G. ker je preprečevanje bistvenega pomena za zaščito pred naravnimi, tehnološkimi in okoljskimi nesrečami;
- H. ker so pojavi gozdnih požarov vse hujši tudi zaradi postopnega zapuščanja podeželja in njegovih tradicionalnih dejavnosti, neprimerne vzdrževanja gozdov, obstoja velikih prostranstev gozdov z eno samo vrsto dreves, sajenja neustreznih sort dreves, pomanjkanja prave politike preprečevanja in premilih kazni za namerno povzročene požare,
- I. ker je bil mehanizem Skupnosti za civilno zaščito v zadnjih nekaj letih večkrat uporabljen,
- J. ker imajo naravne nesreče, kot so vse pogostejši gozdni požari v južni Evropi, lahko tudi čezmejne razsežnosti zaradi hitrosti, s katero se lahko širijo s prvotnega žarišča, in možnosti nepričakovane spremembe smeri, zaradi česar so potrebni prožni ter hitro usklajeni ukrepi in odzivi; ob hkratnem upoštevanju velike škode, ki jo lahko povzročijo v zvezi z lastnino, človeškimi življenji, gospodarskimi dejavnostmi in regionalnim okoljem,
- K. ker je Parlament, odkar je maja 2006 sprejel svoje stališče, že večkrat pozval predsedstva Sveta, naj sprejmejo odločitev o novi uredbi o solidarnostnem skladu,
- L. ker je solidarnostni sklad od ustanovitve leta 2002 omogočil finančno pomoč v skupni vrednosti več kot milijarde in pol EUR;
- M. ker je Računsko sodišče ugotovilo, da solidarnostni sklad izpolnjuje svoj osnovni namen, namreč izkazovati solidarnost z državami članicami med velikimi nesrečami, čeprav je najpomembnejša težava še vedno prevelika počasnost, s katero se lahko sklad uporablja kot instrument za obvladovanje kriz,
- N. ker Komisija priznava, da je treba povečati preglednost in poenostaviti merila za uporabo solidarnostnega sklada,
- O. ker je Evropski parlament od leta 1995 nenehno vlagal resolucije, s katerimi je pozival Evropsko unijo k pobudam za spopadanje s požari naravi v južni Evropi, ki pa niso bile uresničene ali so bile nedodelane in neučinkovite,
 - 1. izraža sočustvovanje in globoko solidarnost s sorodniki umrlih in prebivalci prizadetih območij ter spoštovanje poklicnim in prostovoljnim gasilcem, ki so si neutrudno in pogumno prizadevali, da bi pogasili požare, rešili ljudi in omejili škodo, ki so jo naravne nesreče povzročile letošnje poletje;
 - 2. meni, da bi morala Komisija vložiti predlog za evropsko strategijo za boj proti naravnim nesrečam, ki bi zajemala obvezen pristop k preprečevanju tveganj, in za vsako vrsto nesreče razviti protokol za standardizirano delovanje za vso Unijo; meni, tudi, da bi morala ta strategija posebej obravnavati redko poseljene otoške in najbolj oddaljene regije;

3. poziva Komisijo, naj čim bolj prožno in nemudoma mobilizira obstoječi solidarnostni sklad Evropske unije, da bi lahko pomagali žrtvam letošnjih poletnih nesreč;
4. poziva Komisijo, naj podpre obnovo območij, ki so utrpela veliko škodo, pomaga znova vzpostaviti proizvodne zmogljivosti na prizadetih območjih in ustvariti delovna mesta ter sprejme ustrezne ukrepe za povrnitev socialne škode, nastale ob izgubi delovnih mest in drugih virov dohodkov;
5. meni, da nedavne izkušnje kažejo, da je treba še okrepiti pripravljenost civilne zaščite Skupnosti na gozdne in druge požare v naravi v južni Evropi ter zmogljivosti za odzivanje nanje, in odločno poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za to, da se državam, ki jih prizadenejo največje nesreče, vidno pokaže evropska solidarnost;
6. priznava prispevek centra za nadzor in informiranje pri podpori in spodbujanju mobilizacije in usklajevanja pomoči civilne zaščite v izrednih razmerah;
7. poudarja, da so države članice same odgovorne za civilno zaščito in ukrepanje?? (ugotavljanje) za nadzor nesreč, poziva k strožjemu kaznovanju požigalcev in učinkovitejšim metodam za zgodnje odkrivanje gozdnih požarov, terja boljši prenos znanja o gašenju požarov med državami članicami, Komisijo pa prosi, naj izboljša izmenjavo izkušenj med regijami in državami članicami;
8. se zahvaljuje za solidarnost, ki so jo Evropska unija, njene države članice in druge države izkazale prizadetim območjem med gašenjem gozdnih požarov, ko so poslale svoja letala, opremo za gašenje požarov in strokovnjake, ter za hvalevredno pomoč oblastem in ekipam reševalcev; meni, da obseg in posledice teh pojavov pogosto presegajo regionalno in nacionalno raven in zmogljivosti, zato nujno poziva k učinkoviti evropski zavezi;
9. pozdravlja prispevek evropske taktične rezerve za boj proti gozdnim požarom z letalom, ki je bila ustanovljena letos poleti v pomoč državam članicam pri najhujših požarih; ta pilotni projekt je bil ustanovljen s podporo Evropskega parlamenta, da bi spodbudili sodelovanje med državami članicami pri boju proti gozdnim požarom, in pokazalo se je, da je to odličen zgled, kako lahko okrepljene zmogljivosti na evropski ravni v izrednih razmerah omogočijo takojšnjo pomoč; ob tem poudarja, da je treba ta projekt še nadalje razviti in okrepiti, saj se še vedno pojavljajo izredne razmere, ki povzročajo veliko razdejanje, kadar so zmogljivosti držav članic skupaj z evropsko taktično rezervo za boj proti gozdnim požarom nezadostne;
10. poudarja, da je to vprašanje izredno pereče, in poziva k oblikovanju učinkovitih evropskih sil, ki bi se lahko v kriznih razmerah nemudoma odzvale, kot je predlagano v Barnierjevem poročilu;
11. meni, da bi bila nujno potrebna nova uredba o solidarnostnem skladu Evropske unije, saj bi omogočila prožnejše in učinkoviteje reševanje težav, ki jih povzročijo naravne nesreče; graja, da je Svet blokiral napredek pri tem in s tem nezakonito zaustavil revizijo, čeprav je Parlament svoje stališče z veliko večino sprejel že v prvi obravnavi maja 2006;
12. poudarja, da bi oživitev te pobude prinesla velike koristi za praktično delovanje sklada ter omogočila razširitev njegovega področja uporabe in opustitev izredne uporabe sklada za

regionalne nesreče, z uvedbo nižjega praga škode pa omogočila, da bi pomoč prejelo več regij, še zlasti pomembna pa bi bila hitrejša izplačila, ki bi omogočila hitrejši odziv v primeru velikih nesreč;

13. odločno poziva Komisijo in Svet, naj pokažeta kar največjo odgovornost in pohitita pri iskanju kompromisa, da bi ponovno oživili revizijo uredbe o solidarnostnem skladu ter ustvarili močnejši in hitrejši instrument, ki bi se lahko odzival na nove globalizacijske in podnebne izzive; poziva švedsko predsedstvo ter ministre EU za finance, okolje, kmetijstvo in regionalni razvoj, naj hitro in odločno ukrepajo;
14. poudarja, da je treba za spopadanje z različnimi naravnimi nesrečami okrepiti preventivne ukrepe, in sicer z oblikovanjem skupnih strateških smernic, ki bi zagotovile večjo usklajenost med državami članicami, pa tudi večjo uporabljivost in usklajenost različnih instrumentov Skupnosti (strukturni skladi, solidarnostni sklad, evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, LIFE+ ter mehanizem za hitro odzivanje in instrument za pripravljenost na najhujše nesreče); ne smemo pozabiti tudi na druge obstoječe instrumente, na primer državno pomoč za regionalne namene ali posojila Evropske investicijske banke, s katerimi bi lahko ublažili škodo, ki jo povzročijo naravne nesreče;
15. poziva k uvedbi mehanizmov za regionalno usklajevanje v programih za razvoj podeželja, s čimer bi povečali učinkovitost preventivnih ukrepov;
16. poudarja, da je treba pospešiti postopek za dostop do sredstev EU za obnovo kmetijskih površin po poplavah in požarih, in da je treba omogočiti več finančne pomoči za razvoj protipožarnih pasov in poplavnih nasipov; opozarja na usodne posledice, ki jih imajo gozdni požari in poplave na živali in živino
17. meni, da je odločilno upoštevati strukturne težave podeželskega okolja (upadanje prebivalstva, opuščanje kmetijskih površin, izsekavanje gozdov in pretirano drobljenje lastništva gozdnih zemljišč);
18. meni, da je treba okrepiti sedanje povezave med civilno zaščito in okoljskimi politikami, da bi čim boljše izkoristili preventivne ukrepe, ki jih omogoča okoljska zakonodaja, in zagotoviti usklajen evropski pristop k preprečevanju in blaženju naravnih nesreč; poudarja pa, da pri tem ni nobenih namer, da bi z evropskimi smernicami nadomestili ali oslabili obstoječe nacionalne pristojnosti glede civilne zaščite in preprečevanja naravnih nesreč;
19. poziva Komisijo, naj v svojem predlogu prednostno obravnava evropski akcijski načrt za prilagajanje na podnebne spremembe, preprečevanje suš in gozdnih požarov v južni Evropi ter boj proti njim;
20. poziva Komisijo, naj poglobi informacijske in izobraževalne kampanje o preventivnih ukrepih, o katerih se bo dogovorila z državami članicami, tako da bi zmanjšali tveganja in posledice naravnih nesreč, zlasti na območjih z visokim tveganjem, in ozavesti javnost, da je treba z okoljem skrbno ravnati in ohranjati naravne vire;
21. poziva Komisijo, naj poglobljeno preuči morebitno uvedbo skupne gozdne politike, da bi bili lažje kos podnebnim spremembam in naravnim nesrečam;

22. poziva Komisijo, naj med kmetijsko-okoljskimi ukrepi, ki jih omogoča skupna kmetijska politika, uvede posebne intervencije, s katerimi bi preprečevali širjenje gozdnih požarov;
23. naroča svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam držav članic ter regionalnim in lokalnim organom na območjih, ki so jih prizadeli požari in poplave.